

УДК 343.2+343.4

І.І. Митрофанов,
доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри галузевих юридичних наук
Кременчуцького національного університету
ім. Михайла Остроградського

МАЙНОВА ШКОДА ПРИ ВЧИНЕННІ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ЗАКОННОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТА

Анотація. Розглядаються особливості об'єктивної сторони знищення або пошкодження майна журналіста. Наголошується на тому, що введення до Кримінального кодексу України нових складів злочинів, що передбачають покарання за посягання на професійну діяльність журналіста, обумовлено необхідністю їхнього особливого захисту. Акцентується увага, що майнова шкода у злочинах проти законної професійної діяльності журналіста — це зменшення чи знищення майнового суб'єктивного права, охоронюваного законом інтересу чи майнового блага, що спричиняє втрати у потерпілого внаслідок умисного знищення або пошкодження майна. Розмір відшкодування, на яке має право потерпілий, визначається розміром заподіяних йому збитків.

Ключові слова: злочини проти законної професійної діяльності журналіста, суспільно небезпечні наслідки, знищення майна, пошкодження майна, майнова шкода.

Постановка проблеми. Намагання сучасної влади зруйнувати всі системи життєдіяльності суспільства, що супроводжується створенням несприятливих умов для виживання пересічених громадян шляхом підняття тарифів на комунальні послуги та цін на продукти харчування, призводить до того, що мільйони українців мігрують до сусідніх країн, а всередині України хаос поступово змінюється управлінням кримінальних авторитетів. Надання значних свобод «патріотично» налаштованій частині населення, дерусифікація, переписування історії, продовження за будь-яких умов бойових дій на Сході України, що дозволяє заробляти олігархам на воєнних видатках, об'єктивно збільшують

гостроту протиріч. У подібній обстановці набуває загрозливих масштабів можливість суб'єктивної сваволі, внаслідок ослаблення реалізації владних функцій. Сьогодні представники органів державної влади й управління вже не можуть, як раніше, розраховувати на беззаперечне прийняття суспільством рішень, які ними приймаються. До того ж населення має право на інформацію стосовно того, що насправді відбувається в країні, з якою метою руйнується медицина, громадяни позбавляються соціальної підтримки з боку держави (в тому числі за рахунок зменшення осіб, які зможуть отримувати пенсії), доходи населення катастрофічно падають, грошові накопичення знецінюються,

зростає податковий тиск, а можливості заробляти на життя дедалі зменшуються.

Повідомлення правдивої інформації про те, що сьогодні відбувається в країні, є предметом журналістської діяльності. Держава, створюючи умови для успішної та безпечної професійної діяльності журналістам, має гарантувати кожному її право на отримання вказаної інформації. Тому будь-яка монополія на інформацію, що характерно, насамперед, для тоталітарних держав, «бумерангом б'є» і по органах державної влади й управління, заводячи суспільство в економічну, політичну та правову безвихідь на фундаменті, у тому числі, інформаційного колапсу. На ґрунті перелічених обставин і з огляду на постійне відчуття населенням тривоги за своє життя та благополуччя, зниження його довіри до органів державної влади й управління здійснення журналістської діяльності, пов'язаної із збиранням, одержанням, створенням, поширенням, зберіганням або іншим використанням інформації, поєднано з високим рівнем нападів на журналістів. Професія журналіста з кожним роком стає усе небезпечніше — тільки за останні роки в Україні вбито десятки репортерів [1].

У 2013 році на 68-й сесії Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію 68/163, у якій проголосила 2 листопада Міжнародним днем припинення безкарності за злочини проти журналістів (International Day to End Impunity for Crimes against Journalists — IDEI). Резолюція наполягає вжитті державами-членами конкретних заходів у протидію безкарності. Дата обрана у зв'язку з вбивством у Малі 02.11.2013 двох французьких журналістів. 2 листопада 2016 року Високий представник ЄС із закордонних справ і безпекової політики Ф. Могеріні зро-

била заяву від імені ЄС з нагоди Міжнародного дня за припинення безкарності за злочини проти журналістів, у якій зазначила, що атаки на журналістів — це не лише атаки на жертви, це також атаки на свободу вираження та свободу медіа. Європейський Союз сподівається, що державна влада дотримуватиметься своїх міжнародних зобов'язань, щоб ефективно, оперативно й у незалежний спосіб розслідувати такі злочини проти журналістів, а також гарантувати, що державні та недержавні злочинці та підбурювачі до насильства проти журналістів були притягнуті до кримінальної відповідальності.

За самими скоромними підрахунками за роки незалежності в Україні було вбито 70 осіб, які мали безпосереднє відношення до журналістики. У середньому це означає, що за рік в Україні вбивають трьох журналістів [2]. Лише в 2017 році зареєстровано 80 фактів застосування фізичної сили проти журналістів. До цього часу не розкриті випадки агресії, що сталися ще за часів Євромайдану [3]. Саме тому питання кримінально-правового забезпечення охорони законної професійної діяльності журналіста з початку 90-х рр. минулого сторіччя актуалізувалися. У правовому обігу набуло поширення словосполучення «правова захищеність». З цим словосполученням пов'язується наявність нормативно зафіксованих можливостей для впевненого й ініціативного здійснення вказаними особами журналістської діяльності. При цьому вказані можливості мають існувати незважаючи на постійно виникаючі перешкоди та небезпеки для життя та здоров'я журналіста, слугувати специфічним нейтралізатором реально існуючих посягань.

Із метою реалізації можливостей для впевненого й ініціативного здійс-

нення журналістської діяльності й були розроблені відповідні норми кримінального права, якими забезпечується охорона законної професійної діяльності журналіста. У цих нормах сформульовані кримінально карані делікти, які посягаючи на суспільні відносини, що забезпечують нормальну творчу діяльність журналістів, характеризується своєю зовнішньою стороною. Злочином проти професійної діяльності журналіста визнається лише таке діяння, що відображається у зовнішньому світі та заподіює шкоду або створює загрозу заподіяння шкоди об'єкт злочину, на який воно спрямовано. Виходячи з цього, обов'язковим елементом складу будь-якого діяння проти професійної діяльності журналіста визнається об'єктивна сторона, що складається з основних зовнішніх ознак злочину [4, с. 191].

При кваліфікації будь-якого із злочинів, у першу чергу, аналізуються ознаки об'єктивної сторони складу злочину, оскільки кожне кримінально каране діяння з'являється нам саме в об'єктивній реальності. Вивчення об'єктивних моментів учиненого дозволяє нам стовідсотково визначитися із суб'єктивними ознаками злочину. Крім того, об'єктивна сторона є складовою юридичного факту для початку реалізації кримінальної відповідальності за злочини проти професійної діяльності журналіста, а також уможливує при співставленні відповідних ознак розмежувати суміжні склади злочинів. Питання об'єктивної сторони злочину слід визнати достатньо вивченими ще радянською кримінально-правовою наукою, яка збагатилася працями таких авторів, як А.А. Тер-Акопов, Л.Д. Гаухман, М.І. Ковальов, В.М. Кудрявцев, Н.Ф. Кузнецова, А.В. Наумов, А.А. Піонтковський, Г.В. Тимейко, Т.В. Церетелі й інші. Проте й сьогодні йде

робота з виявлення нових горизонтів у дослідженні об'єктивної сторони злочину й накопиченні знань про її ознаки й їхні особливості.

Виходячи з наведеного, **метою** цієї статті є з'ясування проблем, які виникають при необхідності застосування норм кримінального права, якими встановлено покарання за умисне знищення або пошкодження майна, що належить журналісту, його близьким родичам чи членам сім'ї, у зв'язку із здійсненням цим журналістом законної професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Серед злочинних наслідків, що настають в результаті вчинення злочинів проти законної професійної діяльності журналіста, передбачена майнова шкода. Законодавець при конструюванні ст. 347¹ Кримінального кодексу (далі — КК) України безпосередньо в її диспозиції не вказує на майнову шкоду. Так, частина 1 ст. 347¹ КК України встановлює покарання за умисне знищення або пошкодження майна, що належить журналісту, його близьким родичам чи членам сім'ї, у зв'язку із здійсненням цим журналістом законної професійної діяльності, у виді штрафу від п'ятдесяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арешту на строк до шести місяців, або обмеження волі на строк до п'яти років.

Розглядувана стаття є спеціальною щодо ст. 194 КК України, якою встановлюється покарання за умисне знищення або пошкодження чужого майна, що заподіяло шкоду у великих розмірах. Разом з тим знищення або пошкодження майна, що належить журналісту, його близьким родичам чи членам сім'ї, пов'язується не із заподіянням шкоди у певному розмірі, а, що таке знищення або пошкодження майна відбувається у зв'язку з його законною професійною діяльністю.

Однак такий підхід законодавця до формулювання диспозиції ст. 347¹ КК України не свідчить про те, що майнова шкода від цього кримінально караного делікту не настає. Поняття знищення та пошкодження майна у теорії кримінального права розглядається як таке, що описує одночасно і діяння, і наслідки. Виходячи з цього, знищення та пошкодження уможливорює його розгляд у проекції «діяння — наслідок». У будь-якому випадку саме розуміння знищення та пошкодження пов'язано із спричиненням шкоди матеріальному об'єкту.

Слово «пошкодження» в українській мові означає дію зі значенням пошкодити; пошкодити — вивести що-небудь з ладу, зіпсувати, зруйнувати [5, с. 1098]. У кримінально-правовій науці під пошкодженням чужого майна розуміється такий протиправний вплив на предмет, внаслідок якого він частково, не в повному обсязі, втрачає свої споживчі властивості й економічну цінність та при цьому істотно обмежується можливість його використання за призначенням. Пошкоджене майно може бути відновлене та знову набути тимчасово або частково втрачених корисних властивостей для використання його за функціональним призначенням лише після необхідних фінансових, трудових і інших витрат [6, с. 226]. У Правилах обліку пожеж та їх наслідків, які були затверджені Постановою Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо виконання Закону України «Про пожежну безпеку» [7], пошкоджені матеріальні цінності визначалися як матеріальні цінності, що шляхом ремонту можуть бути приведені в стан, придатний для подальшого використання; знищені матеріальні цінності — матеріальні цінності, які повністю втратили свої властивості та не можуть використо-

уватися за призначенням і шляхом ремонту не можуть бути приведені в стан, придатний для подальшого використання. Ці Правила у 2003 році змінив Порядок обліку пожеж та їх наслідків, у абз. 5 п. 3 якого дається визначення поняття прямих і непрямих збитків від пожеж [8]. Так, побічні збитки від пожеж — оцінені у грошовому вираженні витрати на гасіння пожежі (вартість вогнегасних речовин, пально-мастильних матеріалів тощо), ліквідацію її наслідків (враховуючи соціально-економічні та екологічні втрати), у тому числі на відбудову об'єкта; втрати, зумовлені простоем у виробництві, перервою в роботі, зміною графіка руху транспортних засобів тощо; прямі збитки від пожеж — оцінені в грошовому вираженні матеріальні цінності, знищені та/або пошкоджені внаслідок безпосереднього впливу небезпечних факторів пожежі.

В українській мові під знищенням розуміється припинення існування кого-, чого-небудь, нищення, приведення до загибелі, смерті [5, с. 473]. У теорії кримінального права знищення майна звичайно визначається як такий протиправний руйнуючий вплив на майно, внаслідок якого воно повністю втрачає свою споживчу або економічну цінність, приведення його до такого стану, за якого воно взагалі не може бути використане за своїм призначенням, причому втрачені майном властивості не можуть бути відновлені: майно (речі, гроші, цінні папери, будівлі, споруди тощо) — внаслідок знищення перестає існувати як таке [6, с. 225]. У судовій практиці знищення чужого майна — це приведення його у повну непридатність до використання за цільовим призначенням. Внаслідок знищення майно перестає існувати або повністю втрачає свою цінність [9].

Отже, з кримінально-правової точки зору знищенням слід визнавати такий стан матеріального об'єкта, який унеможливує його відновлення. У разі, якщо зберігається можливість відновлення матеріального об'єкта і потерпілий використовує цю можливість, навіть і за рахунок суттєвих грошових витрат, слід констатувати факт його пошкодження. Знищення є таким впливом на майно, що належить журналісту, його близьким родичам чи членам сім'ї, у зв'язку із здійсненням цим журналістом законної професійної діяльності, внаслідок чого воно припиняє існування або досягає такого стану, що назавжди унеможливує використання його господарських цінностей. Пошкодження майна — це заподіяння йому шкоди, внаслідок чого воно втрачає значну частину його корисних властивостей. На відміну від знищення при пошкодженні залишається можливість усунення заподіяної шкоди шляхом ремонту чи реставрації речі. Способи знищення та пошкодження можуть мати різноманітний характер і при кваліфікації вчиненого не враховуються, за винятком способів, передбачених у ч. 2 ст. 347¹ КК України як кваліфікуючі ознаки.

Вивчення судової практики свідчить про те, що найчастіше злочин, передбачений ст. 194 КК України, вчиняється активними формами поведінки. Дуже нечасто умисне знищення або пошкодження майна вчиняється шляхом бездіяльності («кримінальній відповідальності за бездіяльність підлягають ті особи, які зобов'язані були усунути можливість знищення або пошкодження майна» [10, с. 141]: неподання зобов'язаною особою корму тваринам; неприйняття заходів для запобігання руйнівному впливу кліматичних, біологічних і інших факторів на чуже майно; неприйняття

необхідних запобіжних заходів при використанні вогню й ін.). За законодавчою моделлю склади злочинів, передбачені в ст. 194 КК, належать до матеріальних. Ці злочини визнаються закінченими в момент настання наслідків у вигляді заподіяння потерпілому майнової шкоди, унаслідок якої використання майна неможливо взагалі чи можливо за умови його ремонту [11, с. 17].

Теоретично і злочин, передбачений ст. 347¹ КК України, може бути вчинений шляхом бездіяльності, але пов'язати його зі здійснюваною журналістом законною професійною діяльністю для того, щоб припинити таку діяльність чи змінити (скорегувати) у необхідному для винного напрямі буде вкрай важко. Таке можливо, коли задіюються до спільного умисного знищення або пошкодження майна, що належить журналісту, його близьким родичам чи членам сім'ї, якісь зобов'язані особи, які за законом або посадовими повноваженнями повинні протидіяти такому знищенню або пошкодженню, але не діють [11, с. 17].

Розрізнення покарання за злочини, зафіксовані у частинах 1 і 2 ст. 347¹ КК України, відбувається через категорію кваліфікуючих обставин, що уможливує виділення серед них ознак, що належать до об'єктивної та суб'єктивної сторін злочину. До кваліфікуючої ознаки умисного знищення та пошкодження майна, що відноситься до об'єктивної сторони злочину, слід вказати на його вчинення шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, а до одночасного характеризує і об'єктивні та суб'єктивні ознаки — вчинення *умисного* знищення та пошкодження майна, що спричинили через *необережність* загибель людей чи інші тяжкі наслідки (вказівка на наслідки,

хоча й з точки зору теорії кримінального права вторинні чи додаткові як ознаку об'єктивної сторони злочину).

Вирішуючи питання, чи є злочином умисне знищення або пошкодження майна журналіста, слід враховувати не лише вартість та розмір майна в натуральному вигляді (вага, обсяг, кількість), а й значення знищеного чи пошкодженого майна для потерпілого. Знищення малоцінного майна або незначне пошкодження майна без кваліфікуючих ознак ч. 2 ст. 347¹ КК України відповідно до ч. 2 ст. 11 КК України не визнається злочином [12, с. 23]. Крім того, майнову шкоду встановлювати необхідно з огляду на вимоги кримінального процесуального закону (п. 3 ч. 1 ст. 91 КПК України) — «обов'язковому встановленню підлягає: вид і розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також розмір процесуальних витрат». Майнова шкода при умисному знищенні майна, що належить журналісту, його близьким родичам чи членам сім'ї, вимірюється вартістю цього майна. При пошкодженні розглядуваного майна оцінюється з урахуванням вартості відновлювальних витрат. Це пов'язано з тим, шкода (рос. — ущерб) у цивільному праві розуміється як знищення або зменшення особистого чи суспільного блага. Майновою ж шкодою визнається будь-яке зменшення чи знищення майнового суб'єктивного права, охоронюваного законом інтересу чи майнового блага, що спричиняє втрати у потерпілого [13, с. 196-200].

Від поняття «майнова шкода» слід відрізнити поняття «майнові збитки», які є економічним (вартісним, грошовим) еквівалентом завданої майнової шкоди. Так, у науковій літературі зазначається, що збитки мають подвійну правову природу, адже вони є економічною і юридичною категорією.

Проте не будь-які економічні (майнові) збитки набувають ознак юридичної категорії. Економічні збитки — це негативні наслідки у формі зменшення майнових благ, не обумовлені діяльністю фізичних чи юридичних осіб, за настання яких не настає примусовий обов'язок третіх осіб їх відшкодувати чи компенсувати. Юридична категорія збитки складається лише з тих, які виникають внаслідок порушення у межах цивільних чи інших правовідносин, уповноважений учасник яких має право вимагати від зобов'язаної особи відшкодування таких збитків [14].

Збитками є грошова оцінка понесених втрат, що заподіяв боржник чи деліквент [15]. Таке розуміння збитків відповідає і ч. 2 ст. 22 ЦК, де збитки визначаються як: а) втрати, яких особа зазнала у зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі; б) витрати, які особа зробила або мусить зробити для відновлення порушеного права; в) доходи, які особа могла б реально одержати за звичайних обставин, якби її право не було порушене. Тут законодавець наголошує на витратах та доходах, розуміючи при цьому величини, які обчислюються в грошовій формі [16, с. 177].

Висновки. Майнова шкода у злочинах проти законної професійної діяльності журналіста — це зменшення чи знищення майнового суб'єктивного права, охоронюваного законом інтересу чи майнового блага, що спричиняє втрати у потерпілого внаслідок умисного знищення або пошкодження майна. Значення шкоди в деліктних зобов'язаннях визначається цільовим призначенням, що включає усунення майнових наслідків правопорушення, відновлення майнової сфери потерпілого у вигляді, який вона мала до заподіяння йому шкоди. Досягнення цієї мети відбудеться в тому разі,

якщо заподіяна шкода буде відшкодована в повному обсязі. Тому шкода в деліктних зобов'язаннях є не лише обов'язковою умовою відповідальності, але й виступає як її міра [16]. Тобто розмір відшкодування, на яке має право потерпілий, визначається розміром заподіяних йому збитків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Смертельно опасная профессия [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://rian.com.ua/analytics/20160720/1013456709.html>.
2. Кто истребляет журналистов на Украине [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://job-sbu.org/kto-istreblyaet-zhurnalistov-na-ukraine-77321.html>.
3. Зупинити безкарність: у НСЖУ пройшли громадські слухання щодо злочинів проти журналістів [електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://irrp.org.ua/zupynyty-bezkarnistu-nshhu-projshly-gromadski-sluhannya-shhodo-zlochyniv-proty-zhurnalistiv/>.
4. Митрофанов І. І. Загальні питання об'єктивної сторони злочинів проти законної професійної діяльності журналіста / І. І. Митрофанов // Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. — 2017. — № 10. — С. 190—198.
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел]. — К. : Ірпінь : ВТФ «Перун», 2007. — 1736 с. : іл.
6. Кримінальний кодекс України : науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тюпогіна. — 5-те вид., допов. — Х. : Право, 2013 / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. — Т. 2: Особлива частина. — 1040 с.
7. Про заходи щодо виконання Закону України «Про пожежну безпеку» : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.07.1994 № 508 // ЗП України. — 1995. — № 2. — Ст. 30.
8. Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.12.2003 № 2030 // Офіційний вісник України. — 2004. — № 52 (том 1). — Ст. 2802.
9. Про внесення змін і доповнень до постанов Верховного Суду України від 2 липня 1976 р. № 4 «Про питання, що виникли в судовій практиці в справах про знищення та пошкодження державного і колективного майна шляхом підпалу або внаслідок порушення правил пожежної безпеки» (зі змінами, внесеними постановами Пленуму від 22 грудня 1978 р. № 9, від 6 липня 1979 р. № 6, від 4 червня 1993 р. № 3 та від 3 грудня 1997 р. № 12) : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 03.03.2000 № 3 // Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах : навч.-практ. посіб. / укл. Б.О. Кириць. — Львів : Ліга-прес, 2010. — С. 143.
10. Осадчий В.І. Кримінально-правовий захист правоохоронної діяльності : монографія / В.І. Осадчий. — К. : Атіка, 2004. — 336 с.
11. Шевченко І. Г. Уничтожение и повреждение имущества в уголовном праве России : эволюция норм : автореф. дис. на соискание уч. ст. канд. юрид. наук : спец. :12.00.08 «Уголовное право и криминология ; Уголовно-исполнительное право / И.Г. Шевченко ; науч. рук. А.Г. Безверхов. — Самара, 2007. — 25 с.
12. Гладкова Є. О. Кримінально-правовий аналіз злочинних посягань на свободу слова та перешкоджання професійній діяльності журналістів : науково-методичні рекомендації / Є.О. Гладкова. — Харків : Харківський національний університет внутрішніх справ, 2016. — 68 с.
13. Митрофанов І.І. «Шкода» та «збитки»: співвідношення понять / І.І. Митрофанов, Т.В. Гайкова // Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського. — 2012. — № 3(74). — С. 196-200.
14. Подколзін І.В. Збитки та їх відшкодування в договірному праві України : автореф. дис. здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук : спец. : 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / І.В. Подколзін. — К., 2010. — 20 с.
15. Новицький І.Б. Общее учение об обязательстве / Л.А. Лунц, И.Б. Новицкий. — М. : Госюриздат, 1950. — 416 с.
16. Кримінально-правове забезпечення охорони професійної діяльності журналіста : монографія / Митрофанов Ігор Іванович, Стрельцов Євген Львович ; за заг. ред. Є.Л. Стрельцова. — Одеса : Видавництво «Фенікс», 2017. — 302 с.
17. Смирнов В.Т. Общее учение о деликтных обязательствах в советском гражданском праве : уч. пособие / В.Т. Смирнов, А.А. Собчак. — Л. : ЛГУ, 1983. — 152 с.

Митрофанов И.И.

Имущественный ущерб при совершении преступлений против законной профессиональной деятельности журналиста.

Аннотация. Рассматриваются особенности объективной стороны уничтожения или повреждения имущества журналиста. Ставится акцент на том, что введение в Уголовный кодекс Украины новых составов преступлений, которые предусматривают наказание за посягательство на профессиональную деятельность журналиста, обусловлено необходимостью их особой защиты. Акцентируется внимание, что имущественный ущерб в преступлениях против законной профессиональной деятельности журналиста — это уменьшение или уничтожение имущественного субъективного права, охраняемого законом интереса или имущественного блага, которые выступают причиной убытков для потерпевшего вследствие умышленного уничтожения или повреждения имущества. Размер возмещения, на которое имеет право потерпевший, определяется размером причиненных ему убытков.

Уничтожение или повреждение имущества, которое принадлежит журналисту, его близким родственникам или членам семьи, связано не с причинением вреда в определенном размере, а такое уничтожение или повреждение имущества происходит в связи с его законной профессиональной деятельностью.

Ключевые слова: объективная сторона преступления, преступления против законной профессиональной деятельности журналиста, общественно опасное деяние, общественно опасные последствия, место, время, обстановка, способ, орудие, средство совершения преступления.

I. Mitrofanov

Property damage in committing crimes against against the legitimate professional activities of a journalist.

Summary. Features of the objective side of destruction or damage to the property of a journalist are considered. The emphasis is placed on the fact that the introduction of new offenses into the Criminal Code of Ukraine, which provide for punishment for encroachment on the professional activities of a journalist, is conditioned by the need for their special protection. Attention is drawn to the fact that property damage in crimes against the legitimate professional activity of a journalist is a reduction or destruction of property subjective law, protected by law of interest or property, which cause losses for the victim due to intentional destruction or damage to property. The amount of compensation for which the victim has the right is determined by the amount of losses caused to him.

Destruction or damage to property that belongs to a journalist, his close relatives or family members is not connected with causing harm in a certain amount, and such destruction or damage to property occurs in connection with his legitimate professional activities.

Keywords: crimes against the legitimate professional activities of a journalist, socially dangerous consequences, destruction of property, damage to property, property damage.

